

LBRIS

We know
books

Adriana Moroianu

Neuitarea

CUPRINS

Primul.....	21
Al doilea	38
Al treilea	90
Al patrulea.....	156

Picioarele mele călcând mecanic pe asfalt. Cineva îmi spunea că mă uit prea mult în jos și de aceea găsesc mereu monede pierdute, pe care le interpretez ca fiind noroc, una dintre puținele mele superstiții. Mai am una cu miresele și una cu stelele căzătoare, în general superstiții care mă avantajează, în rest, superstițiile sunt, desigur, o prostie. Dar acel cineva greșea, nu mă uit mult în jos, mă uit prea mult în mine. Mi se întâmplă adesea să parcurg drumuri și să nu îmi pot aminti mediul exterior care m-a însoțit din A în B, dar pot spune cu precizie la ce m-am gândit sau cum m-am simțit. Cum m-a făcut persoana sau chestia X să mă simt. Ce ar trebui să fac, ce ar fi trebuit să fac, cine ar fi trebuit să fiu.

Merg pe o stradă dintr-un oraș străin. Mă gândesc că ar fi trebuit să fie o călătorie plăcută, îmi dorisem mult să merg la un concert al lui Savoretti. Celelalte două călătorii prilejuite de concerte fuseseră memorabile. Amândouă cu el.

Fac eforturi să mă uit în jur. Să enumăr cinci lucruri pe care le văd, patru pe care le aud, trei pe care le ating, ca în exercițiile de mindfulness. Văd clădirile unice, care par a-și fi cerut permisiunea între ele înainte de a se fi ridicat. În spatele ferestrelor îmi imaginez colțuri de lectură și camere șic, ca în pozele pe care mi le salvez într-un folder separat în telefon. Vremea e urâtă, însă îmi dau seama că asta nu mă afectează atunci când sunt într-un oraș frumos. Deci nu cu vremea mohorâtă avusesem eu o problemă în viață, ci cu felul în care se reflectă în clădiri asemenea, împletindu-le într-o imagine a deznădejdi.

Văd oameni relaxați, preocupați mai puțin de sfaturi nesolicitate. Traversez un pod cu balustrade albe, asemenea

unui fluture zidit în beton ale cărui aripi se răsfrâng protector asupra trecătorilor. Străbat râul Liffey pe sub aripa stângă și cotesc la stânga. Privirea mi se plimbă între casele cu decoruri de cărămidă și apa liniștită. Aud motoarele mașinilor care trec pe lângă mine. Aud sunetul sever al vântului care își păstrează totuși o doză de blândețe. La fel ca oamenii de pe trotuar. În pauzele din trafic, mult mai dese decât în orașul meu, pot să aud și apa. Trag aer în piept și simt mirosul vecinătății ei. Aș putea să mă mut în Dublin.

Seara se transformă în noapte, începe să plouă încet, mă văd forțată să mă adăpostesc. Ce n-aș da să trăiesc acest moment în alt context, să fur acest timp rătăcind singură prin locuri neîmpovărate, având liniștea întoarcerii într-un mediu confortabil.

Decid brusc să fac dreapta și să traversez strada, ca și cum gândurile mele ar fi o rachetă cu senzori pe care vreau să o păcălesc. Curând îmi iese în cale ceea ce căutam. Un pub tipic. Și totuși ceva e diferit la el, prin felul în care pare decupat de fundal, iar asta îmi aduce în gând o amintire din liceu.

Perioada mea preferată a început prin clasa a 11-a. Se anunța primăvara, mama îmi lăsa în cameră zambile, iar pereții erau plini de urmele lăsate de posterele cu formații pe care simțeam că depășisem vârsta permisă să le mai admir.

Visam prea mult și mă culcam prea târziu. Dormeam cu fereastra deschisă, pe zgomotul jaluzelei pe care vântul o izbea de geam. Încă existau petreceri de apartament și îmi plăcea sunetul muzicii, chiar și proaste, de cele mai multe ori proastă, răzbătând din blocurile vecine. Adormeam mai ușor atunci, poate pentru că muzica venind din depărtare la ora de culcare îmi amintea de mare și de sentimentul pe care îl avusesem acolo în copilărie.

Însă, spre deosebire de acest pub care se mândrea cu chefuri zilnice pe muzică irlandeză, atunci petrecerile erau

rare. Pe măsură ce noaptea și liniștea cuprindeau cartierul, cheful meu de viață se deștepta. Stăteam trează, ascultam muzică, scriam în jurnal, compuneam poezii cu rimă, fără noimă. Totul în jur mirosea a promisiune. Că viața va fi plină de întâmplări extraordinare, de locuri frumoase, de cuvinte frumoase, de discuții misterioase, de oameni magnetici. Și poate s-a ținut, într-un fel, de promisiune, chiar dacă despre nota de subsol nu a scos nicio vorbă.

Îmi mai amintesc ceva din nopțile acelea în care blocurile erau învăluite în întuneric: camera din blocul vecin în care lumina era veșnic aprinsă. Solitară, ca un accent dintr-o pictură de Rembrandt, ca un cursor pe un teren neexplorat de Warcraft. Când nopți mai grele au venit, am găsit un soi de consolare în existența ei, în mesajul ei involuntar de speranță și în faptul că mai exista cineva pe lume care nu dormea. Ca și cum mă veghea, ca și cum nu își putea găsi liniștea până nu mi-o găseam eu. Îmi imaginam că acolo locuiește un băiat de o vârstă apropiată, care are aceleași obiceiuri, aceleași suferințe poate, aceleași îndoieli. Nu am aflat, din fericire, niciodată. Mirosul de zambile mă alină însă și astăzi.

Poate amintirea răzleață a intuiției unui sprijin mă face să mă îndrept spre intrarea pub-ului cu mai puține ezitări decât în mod normal. Poate și pentru că arată ca o fortăreață, un loc în care îndrăzneala de a pătrunde îți poate fi răsplătită cu una din cele mai bune senzații dintre toate: siguranța. Parcurg fără grabă micul gang cu butoaie metalice, pline de Guinness. Pe pereți sunt anunțate serviciile și serile speciale: mâncare, folclor, zâne. „Experiența. Ceea ce faci cu ea e ceea ce contează”. *Can't argue with that.*

Curând descopăr că locul găzduiește și un hotel. Aș putea petrece noaptea aici, mă gândesc, în timp ce intru pe ușa împrejmuțată de meniul zilei și anunțul de live music în fiecare seară de la 9.30. Mai sunt două ore până începe gălăgia și, în fond, poate de asta am nevoie, de puțină

hărmălaie propriu-zisă, care să o mai reducă la tăcere pe cealaltă.

Senzația de hotărâre rămâne cu mine pentru scurt timp, părăsindu-mă de îndată ce dau de atmosfera însuflețită dinăuntru. Fac câțiva pași ezitanți și îmi amintesc de profesorul meu de statistică din facultate care râdea de studenții săi întârziți, spunând că, după momentul de dezorientare inițială, generată de intrarea în sală în toiul cursului și de privirile ațintite spre ei, peste 80 % virează la stânga, spre spatele amfiteatrului. De multe ori, să stai în primele rânduri îți oferă mai multă apărare decât ai crede și poate e o strategie subestimată uneori, aceasta a ascunsului în văzul lumii. Sau, poate e tocmai invers, prea des folosită.

Fac totuși stânga și intru într-o încăpere cu mobilă veche, în care predomină nuanțele de maro, amintindu-mi de un articol pe care îl citisem când lucram la o campanie de branding. Maro transmite, într-adevăr, siguranță. Și confort, putere, ceva pe care te poți baza. Poate și lemnul masiv, din care e făcută mobila, contribuie la acest cadru. Toate mesele au, pe lângă câțiva tabureți simpli de lemn și o canapea contrastantă din piele stacojie, cu finisaje și brațe maronii, de stil victorian, pe care mi-e destul de ușor să mi-l imaginez pe Stoker conturându-l pe Dracula. Toate mesele cu excepția celei din stânga barului, unde canapeaua este înlocuită cu o banchetă în stil baroc din lemn masiv. Pare inconfortabilă, dar oferă tușa finală ambianței, la concurență cu lumânările albe, groase și scurte, de pe fiecare masă. Barul este ticsit de băuturi în sticlute de dimensiuni variate, iar pe tavan sunt prinse steaguri ale Republicii Irlandei.

În ciuda aerului primitiv, încă mă simt stingheră și mă așez la cea mai mică masă, într-un colț, aproape de un șemineu electric. În spatele meu, pe perete, se află un raft cu cărți, care se continuă ca un brâu de jur-împrejurul camerei. Aglomerația de obiecte, afișe, sticle, cărți și altele nu este

obositoare în spații ca acesta, ci dimpotrivă, îi potențează atmosfera relaxată. De la adăpost, pot observa mai pe îndelete și îmi întăresc concluzia că plutește o senzație de căldură și lene câștigată. Și muzica contribuie la asta. Partea tradițională a serii nu a început încă, așa că muzica e încă destul de liniștită. Recunosc câțiva artiști irlandezi și asta doar pentru că mă documentasem puțin înainte de călătorie. Pe David Holmes, cu mesajul lui de speranță sau de infailibilitate care nici nu are nevoie de versuri, Jape, cu a lor senzație de plutire peste dificultățile vieții, o voce care îmi amintește distant de Matt de la the National și pe care Shazam o recunoaște ca aparținând, de fapt, trupei Divine Comedy.

În mod normal, aș fi iscodit cărțile din apropierea mea, poate chiar aș fi răsfoit câteva. Sau mi-aș fi redeschis, cu un gest absent, messengerul. Dar starea pe care o am nu mă îndeamnă la nimic, tot ce simt să fac este să stau pe tușă *for a change*. Îmi amintesc despre prelegerea TedTalks care vorbește despre beneficiile plictiselii, ale momentelor în care nu facem nimic, în care sistemul nostru *default* se activează și ne împinge într-o stare contemplativă prielnică creativității sau găsirii unor soluții ingenioase la probleme.

A fost un timp în viața mea când am crezut că secretul „succesului”, mai bine zis al lipsei eșecului, este acesta: să stai pe tușă fără să faci nimic, doar să-l susții pe cel de lângă tine. Era perspectiva perfectă, frica deghizată în altruism. Atât cât a funcționat, cel puțin. Nu îmi pare rău că am plecat (cu greu) de acolo, îmi pare rău însă că, atâția ani mai târziu, tot nu mi-e clar despre ce e vorba. Despre ce e vorba cu totul, cu lumea, viața, sensul, toate cuvintele mari cu răspunsuri mici sau doar insuficiente. Poate am fost prea preocupată să caut sau poate doar ocupată cu altceva.

Un bărbat într-o cămașă în carouri și un sacou casual închis la culoare, de vreo 30 și ceva de ani, despre care presupun că e chelnerul, se apropie de masa mea. Îi cer un

Guinness imediat ce ne salutăm, e prea târziu pentru o cafea și nu mă simt în stare să încep o discuție cu explicații și recomandări de băutură. Se întoarce la bar în timp ce își trece mâna prin părul șaten, voit neglijent, cere berea, după care își scoate portofelul și o plătește.

— Ah, îmi pare rău pentru confuzie, îi spun încurcată când se întoarce și așază zâmbind băutura pe masă. Am crezut că lucrezi aici. Nu sunt de pe-aici, adaug.

— Nicio problemă, îmi face plăcere să fiu ospitalier cu turiștii. De unde ești?

— Din România. Știi tu, *land of Dracula*...?

— Haha, pun pariu că auzi asta foarte des. Dar știi că în România nu sunteți toți vampiri, cum nici în Spania nu sunt toți toreadori. Collin, apropo. De fapt, eu venisem să îți spun că e 42.

— Berea?

— Nu, pentru bere nu îmi datorezi nimic. 42 e răspunsul, cu R mare. Adică la toate întrebările. Mă uitam la tine de la masa mea de acolo și păreai ca și cum ai căuta răspunsul suprem. Nu ai văzut *The Hitchhiker's Guide to the Galaxy*? 42 e răspunsul la întrebarea supremă a vieții, universului și tuturor lucrurilor, zice zâmbind din nou.

— Chiar și dacă l-am văzut, nu cred că mi-aș aminti.

— De ce spui asta?

— Păi, memoria mea e cam ciudată. Uit toată informația dintr-un film și rămân doar așa, cu o senzație greu de definit, adaug, grăbindu-mă să termin cât mai repede fraza cu prea multă informație.

— *Well*, păcat, în filmul ăsta aflăm Răspunsul. Din nefericire, nimeni nu știa care e întrebarea. De fapt, voiam să te și rog ceva, aș aprecia dacă m-ai asculta până la capăt.

— Ok, accept îndoit, invitându-l printr-un gest scurt să se așeze și descoperind cu această ocazie că îmi e în con-

tinuare greu să spun „nu” uneori, în ciuda progreselor făcute în timp în sensul ăsta.

— Eu și prietenul meu cel mai bun avem un joc, continuă Collin. Ne-am făcut un fel de *bucket list* și l-am scris pe niște bilețele. Bine, nu știu dacă *bucket list*, că e mai degrabă vorba de o găleușă decât o găleată, pentru că am ajuns noi la concluzia că oamenii subestimează lucrurile mici pe care le-ar putea face pentru propria lor fericire. Își tot propun lucruri mari la care visează ca taximetristul din *Collateral*, lucruri pe care cei mai mulți nu ajung să le facă niciodată și care, odată cu trecerea timpului, se transformă ele însele în sursă de nefericire. Așa că renunță cu totul și nu mai ajung să facă nimic. Se termină viața și e păcat, mă rog, înțelegeți ideea. Bun, și pe bilețelul tras de mine la ultima rundă scria așa: „Bea ceva cu un străin”.

— Asta îmi sună ca și cum am fi schimbat registrul cinematografic spre zona comedii romantice neverosimile, îi spun zâmbind, deși mi-e foarte greu să cred că cineva ca el ar avea nevoie de astfel de texte de agățat. Părea mai degrabă genul care nu trebuia să facă mari eforturi pentru o întâlnire. Să nu mă flatez singură, deci.

— Știi, știu, sunt și eu conștient de asta. Din păcate, amicul meu a plecat și nu-mi poate confirma versiunea. *I'm on my tod* în seara asta, *I guess*.

— Poftim?

— E o expresie, adică pe cont propriu, răspunde în timp ce o idee pare să îl străbată și se caută în buzunare pentru a da la iveală o hârtie mototolită care se dovedește a fi bilețelul cu pricina. De asta am și refuzat inițial provocarea, dar aveam voie la un singur refuz per tot jocul și deja refuzasem o dată.

— Hm, și de curiozitate, ce anume ai refuzat?

— Prefer să nu vorbesc despre asta.

— Știi, asta îmi dă o idee. Tu nu vrei să vorbești, eu nu vreau să vorbesc. Poți să îmi arăți bilețelul „nostru”? Uite,

aici scrie chiar așa, „*have a drink with a total stranger*”. Deci nu spune nici ce să bem, nici că ar trebui să vorbim. Poți să stai la masa mea, presupun. Și mă lași să răscumpăr berea. Se pune?

— Ar putea funcționa, da, dar eu zic să facem un compromis: tu îmi iei berea aia și vorbim doar despre ce vrei tu. Măcar să ne dăm șansa de a ne lua ceva din întâlnirea asta. În plus, nu ai absolut nimic de pierdut. Gândește-te. Nu ne cunoaștem, probabil nu ne vom revedea niciodată, poți să îmi povestești chestii și să primești înapoi o reacție diferită de cele cu care poate ești obișnuită. Pentru că eu vin din altă cultură, nu sunt *biased* de alte informații despre tine, sunt șanse mari să vin cu o perspectivă total neașteptată și, poate, folositoare. Sau să te ascult cu o deschidere pe care nu o găsești la cunoscuții tăi. Sau nu. Dar atunci o să ai o poveste care poate ți se va părea simpatică peste câțiva ani. Cinematografică, așa, „Eu și un străin chipeș într-un bar din Dublin. Conectați total pentru o vreme doar pentru a nu ne mai vedea niciodată”, termină teatral, fluturând o mână în aer, de parcă ar fi încercat să urmărească o linie imaginară a orizontului. Nici măcar nu trebuie să-mi spui cum te cheamă.

— Mă faci să râd.

— Deci te-am amuzat. E bine. Dezvoltarea simțului umorului „e un truc pe care-l înveți pe măsură ce stăpânești arta de a trăi”. A zis-o cineva mai înțelept decât mine.

— Încerc să nu îi copleșesc pe ceilalți cu poveștile mele.

— Nici când ceilalți îți cer asta?

— Hmm, mă mai gândesc, spun în timp ce mă ridic și mă îndrept spre bar cu gândul de a-mi achita datoria. În timp ce barmanul îmi toarnă berea, ochii mi se plimbă peste recipientele cât tot peretele din spatele lui.

— Am o idee de *icebreaker*, îmi spune Collin când mă întorc, înainte de a apuca să zic ceva. Hai să facem

challenge-ul ăla cu cărțile de pe Facebook, continuă energic, făcându-mă să uit de „nu trebuie”-urile pe care mi le-aș fi impus poate altfel.

— Care challenge? Să știi că nici din cărțile pe care le citesc am impresia că nu-mi rămâne mai nimic, tot așa, pot să îți povestesc despre cărțile astea în termeni de senzații pe care mi le-au generat. Complet inutil. Chiar am crescut cu dilema asta, pe care a încercat mama să mi-o liniștească la un moment dat, când i-am mărturisit că nu înțeleg de ce să citesc când oricum după un timp nu îmi mai amintesc nimic din poveste. Mi-a spus să nu îmi fac griji cu asta, că toate lucrurile citite se așază undeva în noi ca niște cărămizi care dau naștere altor lucruri, printre care asocierile pe care le facem sau cuvintele pe care le folosim.

— Nice, îmi place ideea. Mi-a amintit de o istorioară, despre discipolul care încerca să afle rostul cititului.

— Lasă-mă să ghicesc, 42?

— Haha, nu-i rău! Dar nu. Se spune că maestrul nu a răspuns, doar i-a oferit o sită veche în care să-i aducă niște apă. Știi, cam cum a făcut Mr. Miyagi în *Karate Kid*, când îl punea pe Daniel să-i lustruiască podeaua și să-i vopsească gardul, pentru a se dovedi că de fapt îl învăța ceva foarte important despre artele marțiale. Discipolul a luat sita și a încercat să facă ce i se ceruse, deși era conștient că e absurd. A încercat de zeci de ori, scotocindu-și mintea în căutarea unei soluții pentru a ajunge cu apa la destinație. Evident, nu a reușit. Dar sita arăta acum ca nouă, curățată de toată apa care trecuse prin ea în încercările sale. Vezi, i-a spus maestrul, când citești, sita ești tu, iar cărțile sunt apa. Nu contează că nu le poți reține, important e că ele curg prin tine, iar ceea ce vei găsi în ele te va curăța și înnoi.

— Pf, bună poveste, dacă aș fi auzit-o mai devreme, poate aș fi fost mai puțin aspră cu mine.

— Dar ai auzit-o acum. Hai, e rândul tău. Jocul era așa: trebuia să mergi la bibliotecă și să iei a nu știu câta carte de